

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 284/2015
24.05.2016. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије Бранка Станића, као председника већа, судије Браниславе Апостоловић и судије Гордане Ајншпилер Поповић, као чланова већа, у парници Г.Р. из А., В., кога заступа пуномоћник Д.Р., адвокат из Б., против туженог С.с. Д.О.О. из А., В., кога заступа пуномоћник З.П., адвокат из К., ради иступања из друштва и исплате удела, вредност предмета спора означена на износ од 27.922.619,32 динара, одлучујући о ревизији туженог која је изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 4343/13 од 04.06.2015. године, донео је у седници већа одржаној дана 24.05.2016. године следећу

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија туженог, ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж број 4343/13 од 04.06.2015. године и пресуда Привредног суда у Краљеву П бр.869/2010 од 06.03.2013. године у делу става 2. изреке, тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца за законску затезну камату на износ од 7.654.063,72 динара за период од 08.04.2010 године до 05.03.2013. године

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 4343/13 од 04.06.2015. године у преосталом делу.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Краљеву П бр.869/2010 од 06.03.2013. године у ставу 1. изреке, утврђено је да је тужиоцу даном доношења пресуде престало својство члана друштва код туженог С.с., што је тужени дужан да призна и трпи. У ставу 2. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде вредности његовог удела у друштву плати износ од 7.654.063,72 динара, са каматом по стопи предвиђеној законом почев од 08.04.2010. године до исплате. У ставу 3. изреке, одбијен је тужбени захтев за износ од 15.116.753,60 динара са каматом на тај износ почев од 08.04.2010. године, а у ставу 4. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга по основу зајма плати износ од 5.151.802,00 динара, са каматом по законској стопи од 01.01.2012. године до исплате. у ставу 5. изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 362.500,00 динара, у року од 15 дана по пријему преписа пресуде.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж број 4343/13 од 04.06.2015. године одбијене су жалбе тужиоца и туженог и потврђена пресуда Привредног суда у Краљеву П бр.869/2010 од 06.03.2013. године.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 4343/13 од 04.06.2015. године, тужени преко пуномоћника из реда адвоката је благовремено изјавио ревизију из свих разлога наведених у члану 407. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/2011; 49/2013 и 55/2014).

Одговор на ревизију није поднет.

Врховни касациони суд испитао је побијану пресуду у складу са чланом 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.125/04; 111/09), а у вези са чланом 506. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 који је ступио на снагу 01.02.2012. године) и утврдио да је ревизија туженог делимично основана и то само у погледу законске затезне камате која је досуђена на вредност удела, док је у преосталом делу неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревидент јасно не наводи које су то друге битне повреде поступка учињене, које би могле бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био члан - оснивач туженог друштва са ограниченом одговорношћу, најпре са уделом од 30 %, а потом од 24.03.2009. године са уделом од 17 %, док осталих 83 % удела имају четири друга члана друштва. Тужилац је писмено, дописом од 15.01.2010. године, тражио да иступи из туженог друштва уз новчану исплату удела и то због поремећених односа који спречавају његова оснивачка права, а дана 08.04.2010. године је и поднео тужбу за иступање, са захтевом за исплату удела а касније и захтевом за исплату позајмица које је дао туженом друштву.

Нижестепени судови су утврдили да постоје оправдани разлози за иступање тужиоца из туженог привредног друштва, те су усвојили захтеве и утврдили да тужиоцу даном доношења првостепене пресуде 06.03.2013. године престаје својство члана туженог друштва, па се њему на име накнаде вредности удела у друштву, досуђује износ од 7.654.063,72 динара, и обавезује тужено друштво да му наведени износ исплати са каматом по Закону о висини стопе затезне камате почев од подношења тужбе 08.04.2010. године па до исплате, а потом се тужено друштво обавезује да тужиоцу на име дуга по основу зајма, исплати износ од 5.151.802,00 динара, са каматом по Закону о висини стопе затезне камате од 01.01.2011. године па све до исплате.

Према оцени ревизијског суда, правилно су нижестепени судови на утврђено чињенично стање применили материјално право то одредбе чл. 178, 180. и члана 135. Закона о привредним друштвима ("Службени гласник РС" бр. 125 од 22.11.2004. године) када су утврдили да тужиоцу даном доношења првостепене пресуде 06.03.2013. године, престаје својство члана туженог друштва, па је

обавезан тужени да исплати тужиоцу накнаду вредности удела у друштву у износу од 7.654.063,72 динара и по основу зајма, исплати износ од 5.151.802,00 динара, са каматом на износ зајма по Закону о висини стопе затезне камате од 01.01.2012. године па до исплате.

Тужени у ревизији истиче да се побијана пресуда заснива на потпуно погрешној примени материјалног права што је резултирало неадекватним и погрешним утврђивањем и тумачењем чињеница и то посебно у погледу оправданих разлога на страни тужиоца за иступање из друштва, затим и даље оспорава висину накнаде за удео тужиоца туженом привредном друштву и оспорава постојање дуга туженог друштва по основу зајма.

Наводи ревизије су неосновани.

Тужилац као члан туженог друштва са ограниченом одговорношћу, има законско право да иступи из друштва из оправданих разлога. Право на иступање из друштва остварује на основу писмене изјаве о иступању у којој треба да се наведе разлог иступања. Уколико му се ово право оспорава од стране друштва, тужилац може покренути поступак пред надлежним судом, ради утврђивања права на иступање, па ће суд ценити оправданост разлога за иступање и на основу тога донети одлуку о иступању из друштва. У конкретном случају је утврђено да су односи тужиоца и чланова друштва поремећени до те мере да је чланство тужиоца и са његове стране и са стране друштва изгубило сваку сврху, да заједнички привредни подухват са циљем стицања добити не постоји, тако да тужилац нема никакав пословни интерес за даље чланство у туженом привредном друштву, нити привредно друштво има интерес да му је тужилац оснивач, па је код таквог стања ствари, правилно донета одлука да тужиоцу, по његовом захтеву, даном доношења првостепене пресуде 06.03.2013. године престаје својство члана друштва.

Тужилац након што иступи из друштва има право на накнаду тржишне вредности удела у року утврђеном оснивачким актом, односно уговором чланова друштва као и на накнаду проузроковане штете. Ова права су му поред оснивачког акта, предвиђена и законом и то чланом 178. став 3. и 180. Закона о привредним друштвима. У поступку је путем вештачења утврђена вредност удела тужиоца у туженом друштву у износу од 7.654.063,72 динара, те је обавезан тужени да тужиоцу исплати наведени износ. Вредност удела је утврђена на дан подношења тужбе, проценом вредности нето имовине (капитала) друштва, као разлике између имовине и обавеза друштва.

У поступку је утврђено да је тужилац извршио позајмице туженом у периоду од 29.05.2007. године до 11.02.2008. године, које су евидентиране у пословним књигама туженог а укупан износ дуга по овом основу је 5.151.802,00 динара, па је и овај износ тужени обавезан да плати тужиоцу.

Тужилац као члан друштва, може своме друштву дати зајам када се друштво налази у пословној кризи и ради покрића текуће ликвидности. Такав правни посао је дозвољен Законом о привредним друштвима (члан 135. закона). Тужилац као сваки зајмодавац има право да тражи повраћај зајма, у роковима и на начин који је предвиђен уговором. Нижестепни судови су утврдили да је

потраживање по основу зајма доспело и обавезали туженог да му ово потраживање исплати са припадајућом каматом од 01.02.2012. године.

Ревизија се изјављује због погрешне примене материјалног права, али у суштини се оспорава чињенично стање које је утврђено, па ревидент коментарише утврђено чињенично стање и оцењује доказе према сопственој процени и интересу. Такви наводи су без утицаја на одлуку, јер према члану 398. став 2. Закона о парничном поступку, ревизија се не може изјавити због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања. У ревизији се понављају жалбени разлози, који су цењени и правилно оцењени од стране другостепеног суда. Другостепени суд је у побијаној одлуци дао разлоге за одлуку, како у погледу права тужиоца на иступање из туженог друштва тако и права на исплату вредности удела и зајма, образложио начин како је утврдио висину удела и висину зајма и те разлоге прихвата и ревизијски суд, па се неће даље детаљно образлагати пресуда, јер се не би на тај начин допринело уједначеном тумачењу права нити постигло ново тумачење права.

Међутим, погрешно су нижестепени судови утврдили доспелост тужиоцевог потраживања по основу вредности удела од 7.654.063,72 динара и погрешно досудили на овај износ, законску затезну камату почев од дана подношења тужбе 08.04.2010. године, што се основано у ревизији истиче. Тужилац је у захтеву тражио да се утврди да му је даном доношења пресуде престало својство члана код туженог друштва и такав захтев му је усвојен и утврђено да је даном доношења првостепене пресуде 06.03.2013. престало тужиоцу својство члана друштва. Тужиоцу код тако опредељеног захтева, се не може досудити исплата противвредности удела, пре него што му престане својство члана друштва, дакле, не може му се досудити исплата вредности удела па још и камата за време док је члан друштва, што су нижестепени судови, погрешном применом материјалног права досудили, па је због тога у том делу преиначена побијана пресуда и тужиоцу на вредност удела од 7.654.063,72 динара досуђена законска затезна камата од 06.03.2013. године до исплате а до тог датума, захтев за законску затезну камату по овом основу одбијен као неоснован.

Са наведених разлога, Врховни касациони суд применом одредбе члана 405. и 407. став 1. Закона о парничном поступку је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**